

Наш вибір

Газета для мігрантів з України в Польщі

ISSN 2083-8751 Sygn. akt III. NsRej 500/11

ЩОМІСЯЧНЕ ВИДАННЯ

№ 16

листопад 2012

Інтернет-портал: www.naszwybir.pl

◀ Фрагмент фрески Бена Шана «Безробіття» в будинку радіостанції «Голос Америки» у Вашингтоні. Це частина фрески «Значення соціальної захищеності» з 1940 р.

Фото Браян Аллен з www.flickr.com.

МІГРАЦІЯ у часи кризи

У номері:

- ЧИ ЕКОНОМІЧНА КРИЗА впливає на ситуацію українських мігрантів? – с. 1, 3
- ЩО НОВОГО у Фонді? – с. 2
- СКАСУВАННЯ ПРОПИСКИ в Польщі. Чи для мігрантів теж? – с. 4
- ЯКІ ЗМІНИ вводить новий закон про іноземців? – с. 4
- ВІСТІ з України – с. 5
- ІВОНА ТРОХІМЧИК-САВЧУК про інтеграцію українських мігрантів та меншини у Польщі – с. 6
- ПІДСУМОК ВИБОРІВ до українського парламенту в Польщі – с. 7
- ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКИ про Юлію Тимошенко у Польщі – с. 8
- УКРАЇНСЬКЕ ОБЛИЧЧЯ польського Facebook-у: інтерв'ю з Іллею Кондратюком – с. 9
- УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ у Щецині – с. 10
- ПРО ВІДМІННОСТІ у правилах водіння в Україні та Польщі – с. 11
- ЩО ЗАГРОЖУЄ в Україні за подвійне громадянство? – с. 11
- СТИПЕНДІЇ для аспірантів від Вишеградського фонду – с. 12
- ПОШУК РОБОТИ: як добре написати резюме? – с. 13
- АНОНС ПОДІЙ на грудень – с. 14
- ЯК ПРИГОТУВАТИ польський біґос – с. 15
- ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ з гуртом «Гайдамаки»? – с. 16

П

ротягом останніх 4 років економіка західних країн переживає найглибшу рецесію за останні півстоліття. Економічна криза проявляється у зменшенні показників ВВП, у масових звільненнях, зростанні безробіття, скороченні соціальних виплат. Важко знайти випуск європейської газети, де б не обговорювалася можливість банкрутства Греції, Іспанії чи Португалії. Про причини кризи можна розмірковувати довго: фінансові спекуляції, вичерпання капіталістичної моделі розвитку економіки, криза постіндустріального суспільства. Доки науковці аналізують, що ж саме привело Європу та Сполучені Штати в економічний глухий кут, рівень життя більшості людей по обидва береги Атлантики невпинно погіршується.

Ще донедавна Польща гордо носила титул «зеленого острівця» у морі європейської кризи. Дійсно: у 2008–2011 роках польська економіка порівняно з економікою країн Єврозони трималася досить непогано. Не було хвилі банкрутства банків, ліквідацій великих компаній, гвалтовного зростання цін. Натомість дослідження, котрі щомісяця проводить Головне статистичне

управління Польщі (пол. GUS) свідчать, що у 2012 році польській економіці вже немає чим похвалитися. Інфляція зростає, зменшується виробництво промислової продукції та торговельні обороти. Безробіття вже понад рік тримається на тривожній відмітці 12%, тоді як середня зарплатня бруто у жовтні 2012 року порівняно з груднем 2011-го знизилася на 10%. Ані політики, ані економісти не поспішають обнадіювати співгромадян: імовірно, ситуація в країні буде тільки погіршуватися.

Криза в ЄС не проходить повз мігрантів. Громадянам європейських країн, які мають місцеві дипломи та досконало знають мову, стало важче знайти роботу та втриматися на посаді. Тому не дивно, що більшість урядів оминає проблему безробіття серед мігрантів. Згідно з приблизними підрахунками, у країнах ЄС постійно проживають та працюють від 3 до 5 мільйонів громадян України. Чи криза вплинула на їхній добробут? Чи фінансові клопоти не змушують замислитися над перспективою повернення додому?

Продовження на 3 сторінці

Навчити – утворити – інтегрувати

Павло ЛОЗА

Метою проекту «Моделі інтеграції та протидії виключенню: посилення ролі мігрантської молоді в суспільстві (iYouth)» є підтримка юних організацій іноземців. Це одне із завдань міжнародного проекту «iYouth», який протягом року втілювався у Польщі. Його результат оцінено під час спільної зустрічі мігрантських організацій, що в середині листопада пройшла у Варшаві. Метою реалізації проекту було, зокрема, опрацювати модель інтеграції мігрантської молоді у польське суспільство. Як можна було сподіватися, у першу чергу у Польщі перешкодою для молодих мігрантів стає брак знання польської мови.

Марцін Дзюрко з Товариства кризового втручання
Фото автора статті

– Вони приїжджають сюди, та їм важко інтегруватися, оскільки не знають мови. Це стосується не тільки спілкування з оточуючим польськомовним середовищем, але головним чином навчання в школі. Навіть якщо у своїй країні діти були добрими учнями, то тут вони можуть мати проблеми у навчанні – просто мають гірші оцінки. Усе тому, що не знають мови, – говорить Мирослава Керик з фонду «Наш вибір». Безперечно, польські самоврядні органи повинні помагати в створенні іноземцям відповідних умов для вивчення польської мови, проте не завжди мають на це фінанси. Потрібна державна політика у цьому питанні.

У такому випадку найкращою є допомога ровесників, а точніше молодіжних мігрантських організацій. Та навіть якщо такі організації існують, нерідко їм бракує можливостей та вміння активно й ефективно діяти. Допомогти в цьому має реалізація одного з завдань в рамках проекту «iYouth». Спершу організації, які взяли участь у проекті, відвідували партнерські організації в Польщі, Чехії, Австрії, Франції і Фінляндії, і на основі спостережень було опрацьовано стандартну модель молодіжної мігрантської організації. Черговим елементом проекту були тренінги для представників мігрантських організацій

та зацікавлених створенням таких структур людей. У кінцевому етапі проекту створено веб-портал (www.iyouth-project.eu/pl), на якому знаходяться навчальні матеріали для представників молодіжних організацій. Весь проект має будувати не лише потенціал таких молодіжних організацій, але й полегшити розширення зв'язків зацікавлених сторін питанням інтеграції мігрантської молоді на місцевому, державному та міжнародному рівнях. ■

§ 📄 🗑️ 🚗

22 490 20 44

www.migrant.info.pl

+ 🏠 📞

Інформація для мігрантів у Польщі

Проект «Права мігрантів в дії», що співфінансується з Європейського фонду інтеграції громадян третіх країн

Фігурський і Воєвудський у суді: чи вироком буде 3-річне ув'язнення?

Акт обвинувачення проти ведучих Куби Воєвудського та Міхала Фігурського потрапив до столичного суду. Журналістів звинувачують за образу жінок за національного ознакою в ефірі радіо. Ідеться про знущання над українськими заробітчанками, знаменитостям загрожує 3 роки ув'язнення.

Акт обвинувачення представили в одному з районних судів Варшави – повідомляє представниця прес-служби окружного суду Варшава-Прага Йоанна Адамович. Завданням суду нині є встановлення наявності формальних помилок у документі.

У ході слухань ведучі не визнали своєї вини. Воєвудський скористався правом відмови від надання показань, а Фігурський склав офіційне пояснення. До цього часу проти обох обвинувачених не застосували жодних запобіжних заходів.

Нагадаємо, що червневі жарти ведучих в прямому ефірі програми Радіо «Eska Rock» викликали обурення серед української та польської громадськості. Рада з питань етики ЗМІ назвала слова журналістів «проявом ксенофобії, кричущим хамством і типовою мовою ненависті». Правління Асоціації польських журналістів номінувало знаменитостей на звання «Гієни 2012 року». ■

За матеріалами wyborcza.pl
підготувала Ірина ПОЛЕЦЬ

Конкуренти українських мігрантів прибувають з півдня

Андрій ХОМЕНКО

У Польщі та в інших країнах Центральної Європи спостерігається нове явище – останні два-три роки сюди охоче їдуть заробітчани з Південної Європи. Їхні країни охоплені серйозною кризою, а безробіття удвічі вище, ніж в Польщі.

Точних цифр іспанців, італійців чи греків, які мігрували до Польщі, поки що нема. Але мови цих народів усе частіше можна почути на вулицях польських міст.

Польські ЗМІ стверджують, що найбільше шукачів роботи прибуває з Іспанії, де безробіття сягає 25%. Науковець Гонзало Ангуло каже, що нині він на кожному кроку зустрічає у Варшаві своїх краян. А спеціаліст у галузі ІТ Дієго Гарєа вперше побував у Польщі під час Євро-2012. Коли він повернувся додому, виявилось, що в Іспанії тривають чергові звільнення. Тож у серпні іспанець знову прибув до Варшави і знайшов роботу інформатика. Щоправда, заробляє тут менше, ніж у рідній Барселоні, зате кошти проживання

теж значно нижчі. Раніше саме Іспанія та Португалія були раєм заробітчаним зі Східної Європи, у тому числі з України та Латинської Америки. Але тепер безробітні з Іберійського півострова рушили тим же шляхом, тільки навпаки.

У Польщі деякі фірми охоче беруть на роботу фахівців з добрим знанням іноземних мов, архітекторів, інформатиків, кухарів чи вчителів. Прибулі з півдня континенту погоджуються працювати тут за менші гроші, ніж у себе на батьківщині. ■

Продовження 1 сторінки

Міграція у часи кризи

Ірина КРАВЕЦЬ

Великобританію криза заторкнула однією з перших, бо економіка цієї держави особливо міцно пов'язана з американською.

– До осені 2008-го було так: якщо тобі не подобалася робота, набрид шеф чи замало платили, можна було на неї просто наступного дня не прийти і до кінця тижня знайти нову, – говорить киянка Ольга, дизайнер за фахом, яка вже 7 років живе в Лондоні. – Але протягом останніх років все змінилося. Роботу однаково важко шукати і британцям, і мігрантам з Європи, і мігрантам з Азії. Той, хто знаходить нову працю за 3 місяці, – везучик, – продовжує Ольга. Вона сама останні кілька місяців є безробітною. Рятуює чоловік-британець, котрий працює: «збираюся й далі щось шукати, повертатися додому категорично не хочу – не бачу перспектив, плюс мені залишилося зовсім недовго, аби отримати громадянство», – зізнається вона.

– Мене турбує не брак роботи, а висока конкуренція за неї, – скаржиться Лариса, яка понад 10 років мешкає в одному з міст Північної Італії. – Я живу в багатому регіоні країни, криза його не сильно зачепила, у людей є гроші, аби наймати домашню помічницю чи опікунку, а саме цим я займаюся. Але нещодавно італійська влада ввела схему спрощеного працевлаштування для румунів та албанців, і зараз вони досить сильно витіснили українців на ринку домашніх послуг. Жінки зі Львова, з Тернополя, котрі давно вже тут живуть і добре знають мову, не хочуть працювати менш як за 7–8 євро за годину, тоді як молоді албанки чи румунки з радістю беруться за роботу за 4–5 євро, – наголошує Лариса. Її прибутки останнім часом зменшилися незначно, тому можливість повернення до родинного Червонограда вона навіть не розглядає.

– Іншою є ситуація в Південній Італії. Там криза «вдарила» дуже сильно, і багато хто з подруг вже по півроку живе випадковими заробітками. Якщо б я була в їхній ситуації, то може й повернулася б додому, – закінчує Лариса.

– Ситуацію з впливом кризи на українських мігрантів у Польщі варто розглядати у двох площинах: перша – те, як вона вплинула на т.зв. кваліфікованих працівників, друге – як вплинула на тих, хто займається фізичною працею, – стверджує Тарас Кравець із Варшави, який часто спілкується з українськими працівниками над Віслою. – Криза досить міцно позначилася на торговельних контактах між Польщею та її східними сусідами. Оскільки польські фірми, задіяні у торгівлі зі Сходом, перестали потребувати великої кількості менеджерів, що є носіями російської чи української мови, то серед українців-офісних працівників спостерігається значне зростання безробіття. Я щоденно читаю десятки резюме людей із вищою освітою, які шукають хоч якусь роботу, – зазначає Тарас.

Щоправда, інакше виглядає картина на ринку некваліфікованої праці.

– Кількість вакансій тут не зменшилася, а може навіть дещо зросла. Поляки досі надають перевагу фізичній роботі в Західній Європі, тому українці спокійно можуть претендувати на місця водіїв, робітників на заводах та опікунку, – наголошує Т. Кравець і додає, що кількість українців, які працюють у Польщі, під час кризи тільки зросла через зміни у законодавстві – півроку можна працювати без дозволу на працевлаштування. Громадяни України частіше стали засновувати свій бізнес – перукарні, кав'ярні, торговельні пункти: «Багато хто з підприємців переносить свій бізнес до Польщі через тиск української влади. Якщо стан речей в Україні не зміниться, ця тенденція тільки посилюватиметься», – наголошує Т. Кравець.

З ним погоджується Марина, вона вже 5 років працює неподалік Варшави опікункою для дітей та старших людей.

– Я би не сказала, що останніми місяцями маю проблеми з працею. У мене є декілька родин, так сказати «постійні клієнти», вони не планують відмовлятися від моїх послуг, тому почуваю себе безпечно. Хоча на ті гроші, що заробляю, через зростання цін можу менше собі дозволити, – зізнається вона. На думку Марини, мало хто з україн-

ців, навіть не маючи роботи в Польщі, хотів би повернутися додому – у розповідях рідних та в телевізорі ситуація по східний бік кордону виглядає ще більш безрадісно.

З тим, що попит на українських працівників у сферах виробництва, ремонту та домашньої опіки не зменшився, погоджуються в агентстві «EWL Україна», яке вже багато років займається працевлаштуванням іноземців у Польщі. За словами працівників установи, кількість вакансій, що їх пропонують польські партнери, порівняно з минулим роком не скоротилася. А ось що стало меншим – то це пропонувані зарплатні. Їхня сума в середньому знизилася на 20%.

Інформацію про великий попит на фізичних працівників підтверджують і численні веб-сайти, де працедавці розміщують оголошення. Чого не скажеш про пропозиції праці для «білих комірів». Олег, маючи польський диплом та чудову польську вимову, уже півроку не може знайти місця роботи.

– На початку я не хотів погоджуватися на посаду з меншою зарплатнею, ніж мав у попередній компанії. Потім знизив свої очікування на 20% – і те саме. Зараз я вже ладен погодитися на 2000 зл. бруто, але й такі вакансії на ринку теж важко знайти! – дивується Олег.

Чи розглядають українці, котрі не можуть знайти роботу в Польщі, можливість еміграції далі на Захід?

– Радше ні, – вважає Т. Кравець, – зараз українці все більше зацікавлені у легальному працевлаштуванні, а зробити це поза Польщею не так просто.

Додається і страх перед іншомовним оточенням – якщо польська мова видається простою та зрозумілою, то про німецьку чи норвезьку цього не скажеш.

Українські експерти вважають, що криза в ЄС змусить близько 70% українських трудових мігрантів повернутися додому. Але поки що прогнози не підтверджуються – люди надають перевагу пересидіти рецесію у більш благополучній Європі, яка може їм запропонувати мінімальний рівень щоденного комфорту, ніж повертатися в Україну, яка нічого не пропонувала своїм громадянам закордоном і в краці часи. ■

Нововведення в законі про іноземців

Григорій СПОДАРИК

Нещодавно закінчилися громадські обговорення проекту нового польського закону про іноземців, у швидке схвалення якого вірить Пйотр Цитринович з Управління у справах іноземців. На його думку, у «безпечному оптимістичному» варіанті це матиме місце у вересні 2013 р., а сам закон принесе низку полегшень іноземцям, які працюють та навчаються в Польщі або схочуть легалізувати своє перебування.

Хоч враження робить розмір запропонованого документа – більше 400 статей, – то найважливіше в ньому – це нововведення. На думку П. Цитриновича, закон впорядкує низку питань, у тому числі скарг на порушення при різних процедурах чи збирання біометричних даних, що досі супроводилось багатьма проблемами. Проте одним із найважливіших нововведень стане те, що іноземець «в одному віконці та однією процедурою» залагоджуватиме дозвіл на перебування та працевлаштування. Нині роздобути дозвіл на роботу мусить лише працедавець, який хоче влаштувати в Польщі іноземця. Таке поєднання документів дозволить уникнути ситуацій, коли в людини не закінчився дозвіл на працевлаштування, однак минув термін дозволу на перебування. Крім цього, дозвіл на тимчасове проживання у Польщі видаватиметься не на два роки, як дотепер, а на три. Закон дозволить подавати документи на продовження терміну проживання не за 45 днів до завершення дії попе-

реднього посвідчення, а в будь-який час під час легального перебування у Польщі. Відповідно до запланованих змін, у наглих випадках іноземці, які нелегально перебувають у Польщі, зможуть скористатися безкоштовною медичною допомогою, фінансованою з державного бюджету. Хоч мали це регулювати спеціальні положення, то остаточно вирішено, що малолітні діти отримуватимуть дозвіл на перебування автоматично.

Інше з розв'язань, на яке звертає увагу П. Цитринович, – це утворення механізму погашення виданих документів, що дозволить ефективніше боротись з їхнім безправним використанням. Крім цього, іноземець, відповідно до нових правил, зможе один місяць перебувати безробітним, не втрачаючи наданого раніше дозволу на працевлаштування та перебування. Нововведенням є й прискорення процедури надання дозволу на перебування. Задля цього з теперішніх 30 днів до 15 днів скорочено термін, за який відповідні органи мають надати інформацію про те, чи в'їзд і перебування іноземця, наприклад, на загрожує безпеці або громадському порядку в державі.

До нового закону вводиться положення про те, що іноземець, який хоче отримати дозвіл на тимчасове перебування, не матиме обов'язку представити акт власності нерухомості, яку займає. Має лише довести, що має в Польщі гарантоване місце проживання. Заплановані зміни стосуються також запрошень – іноземець зможе на їхній підставі прибути до Польщі на визначений термін, але не будуть уже вказуватись конкретні дні приїзду та виїзду.

Планується ввести багато спрощень для студентів. Ті, наприклад, які навчаються на перших курсах вищих навчальних закладів, отримуватимуть дозвіл на перебування у Польщі терміном на рік і три місяці, відтак – на два роки. У проекті закону передбачається зміна терміну «примусове видалення з країни» на «зобов'язання до повернення». Згідно з ним, небажаний іноземець повинен буде залишити Польщу протягом 14 днів. У таких випадках заборона в'їзду до Польщі становитиме від шести місяців до п'яти років. Планується заострення санкцій для польських працедавців, які влаштовують на роботу нелегальних мігрантів.

Низка громадських організацій висунула застереження до проекту закону про іноземців, звертаючи увагу, зокрема, на те, що польська держава обирає занадто сурову інтерпретацію директив ЄС. Так, при подачі документів на т.зв. статус резидента європейських спільнот, особа змушена буде довести достатній дохід за попередні п'ять років, хоча Директива ЄС цього не вимагає і наголошує на періоді перебування, а не доходів. Нині треба довести дохід впродовж 3 років.

З проектом закону можна ознайомитись на сайті Міністерства внутрішніх справ Польщі: www.bip.msw.gov.pl/portal/bip/242/21637

Івона ТРОХІМЧИК-САВЧУК

Прийнято проект змін до положень про прописку в Польщі

Уряд 26 жовтня прийняв проект змін до закону про облік населення та паспорти, у якому вказано про перенесення з 1 січня 2014 р. на 1 січня 2016 р. відміну обов'язку прописки (пол. *meldunek*) для громадян Польщі, інших країн ЄС та Швейцарської Конфедерації. Проект вводить від 1 січня 2013 р. низку полегшень у виконанні обов'язку прописки для вказаних груп.

Згідно з новими положеннями відмінюється: обов'язок виписки зі старого місця проживання (перед тим, як прописатися в новому місці); обов'язок тимчасової прописки громадян Польщі та інших країн ЄС на період, який не довший, ніж три місяці (та збільшує термін на прописку з 4 до 30 днів, коли термін перебування довший, ніж три місяці). Відмінюються карні санкції для польських громадян і громадян ЄС за невиконання обов'язку прописки, а також обов'язок власників, до-

глядачів, адміністраторів нерухомості, працедавців перевіряти виконання обов'язку прописки мешканцями або працівниками.

Стосовно громадян третіх країн (теж України) – залишаються чинними дотеперішні принципи прописки. Далі буде діяти обов'язок прописки у чотириденний термін, збережені будуть карні санкції за невиконання цього обов'язку, а також дійсним залишається обов'язок тимчасової прописки на термін до 3 місяців. ■

Вибори–2012: парламент без п'яťох обранців

Офіційні результати парламентських виборів 2012 року опубліковано 13 листопада в газеті Верховної Ради України «Голосі України». ЦВК визнала обраними 220 депутатів по мажоритарних округах та 225 депутатів за партійними списками. В одномандатних округах № 94, 132, 194, 197, 223 вибори не визнані.

Відповідно до остаточних даних, Партія регіонів набрала 30% голосів виборців, Об'єднана опозиція «Батьківщина» – 25,54%, партія Віталія Кличка УДАР – 13,96%, Комуністична партія – 13,18%, а ВО «Свобода» – 10,44%.

Таким чином, від Партії регіонів у парламент обрано 185 депутатів, від «Батьківщини» – 101, УДАРу – 40, «Свободи» – 37, Компартії – 32; також 43 самовисуванці й сім представників інших партій: 3 – від «Єдиного центру», 2 – від Народної партії, 1 – від Партії Ляшка та 1 – від партії «Союз».

Явка на цьогорічних виборах склала 57,57%, найвищу зафіксовано у Львівській області – 67,12%, Тернопільській – 66,78%, Волинській – 65,74%. Найнижча активність виборців була в Криму – 49,45%, Одеській обл. – 49,64% та у Севастополі – 49,65%.

УНІАН, Голос України, Українська правда

Брак активного волевиявлення серед молоді

Згідно з даними соціологічної групи «Рейтинг», яка 28 жовтня провела екзит-пол «Україна–2012», найбільш активними на виборах були люди старше 50 років, найменш активною – молодь. Юні люди продемонстрували громадянську позицію в Західній Україні, на решті територій молодь показала найменшу активність. На вибори прийшло лише 18% осіб віком 18–29 років. Виборців у віці 30–39 років було 15%. Натомість активність виборців у віці 50–59 років становила 21%, а у віці 60 і старше – 28%.

Наймолодший електорат – у партії Кличка УДАР (32% – у віці 18–29 років або 18% – у віці 18–24 років), «Україна – Вперед!» (29% – у віці 18–29 років

або 17% – у віці 18–24 років) та Радикальної партії Олега Ляшка (23% – у віці 18–29 років або 15% – у віці 18–24 років). Партія Віталія Кличка – лідер рейтингу в наймолодших вікових групах. Найстарший електорат – у Комуністичної партії (23% – у віці 50–59 років і 44% – у віці 60 і старше років). Значна частина літніх людей – серед прихильників Партії регіонів (21% – у віці 50–59 років і 33% – 60 і старше років) та «Батьківщини» (25% – у віці 50–59 років і 28% – 60 і старше років). Партії «Свобода» і «Наша Україна» більше підтримують люди середнього віку.

УНІАН

Новий рейс швидкісного Hyundai

3 листопада почали продаватися квитки на денні швидкісні поїзди Інтерсіті+ (швидкісний Hyundai) 168/167 та 166/165 сполученням Київ–Дніпропетровськ і зворотньо, які курсують щоденно. Подорож триває п'ять годин.

Базова вартість проїзду (по понеділках, вівторках та середах) у поїздах Інтерсіті+ за маршрутом Київ–Дніпропетровськ і зворотньо становить: у I класі – 335,47 грн., у II класі – 226,56 грн. (у період 01.10–24.12 застосовується коефіцієнт 0,93, тобто 7-відсоткова знижка). При оформленні проїзду в напрямку «туди» та «зворотньо» у будь-який день тижня та будь-яку пору року діє знижка в розмірі 10% від вартості проїзду.

Укрзалізниця

Квитки на потяги – тільки поіменно

З нового року вводиться продаж квитків на залізничний транспорт лише за документом – повідомив віцепрем'єр-міністр України, міністр інфраструктури Борис Колесніков. Проте придбати документ на проїзд у потязі можна буде за українським та закордонним паспортом, посвідченням водія, студентським квитком і навіть посвідченням моряка.

У 2007 році «Укрзалізниця» скасувала продаж квитків за паспортом чи іншим документом, що засвідчує особу.

Високий замок, УНІАН

Закордонні паспорти видаватиме міграційна служба

Починаючи з 1 січня, закордонні паспорти громадянам України буде видавати не Міністерство закордонних справ, а Державна міграційна служба. Її голова Микола Ковальчук повідомив, що процедура оформлення та отримання документів при цьому не зміниться. Кожен громадянин зможе отримати закордонний паспорт у будь-якому підрозділі служби, незалежно від місця своєї реєстрації і навіть у випадку її відсутності. Раніше закордонний паспорт можна було отримати лише за місцем проживання або в міжрегіональних центрах видачі паспортних документів (у Києві, Харкові, Львові та Донецьку).

Чинні паспорти не треба буде змінювати, вони залишаться дійсними аж поки не закінчиться їхній термін. Можливо, знизиться вартість оформлення, за винятком додаткових зборів. Українці також зможуть вибрати, чи оформляти їм закордонний паспорт з біометричними даними, чи без них.

День, УНІАН, ВВС Україна, Дзеркало тижня

В Ужгороді призупиняють видачу словацьких віз

Від 22 листопада до 14 грудня 2012 року, через реконструкцію адміністративної будівлі Генерального консульства Словацької Республіки в Ужгороді, буде призупинено прийом документів для оформлення шенгенських віз та дозволів на тимчасове й постійне проживання, за винятком надзвичайних і термінових випадків (похорони, госпіталізація тощо). Як повідомляє УНІАН з посиланням на Департамент інформаційної політики Міністерства закордонних справ України, у вказаний період виконання консульських функцій забезпечуватиме Консульський відділ Посольства Словацької Республіки в Україні за адресою: 01034, м. Київ, вул. Патержинського, 14.

УНІАН

Підготувала Ольга ПОПОВИЧ

Про мистецтво будувати мости

Івона ТРОХІМЧИК-САВЧУК

В останньому номері нашої газети Ольга Попович порушила важливу тему відносин української нацменшини в Польщі і мігрантів з України. Будучи особою, яка не належить ані до мігрантського середовища, ані до української національної меншини, проте віддавна співпрацює з обома групами, дозволю собі висловити власну позицію.

Спочатку варто з'ясувати деякі ключові моменти. По-перше, українці–громадяни РП – це не діаспора, а національна меншина. Відповідно, типові проблеми для мігрантів – тобто легалізація перебування, пошук легальної праці чи місця навчання – є чужими для меншини. Діяльність організацій меншини (у тому числі Об'єднання українців у Польщі – це найбільша, хоч і не єдина, організація української меншини), зосереджується на збереженні національної ідентичності громадян Республіки Польщі українського походження, репрезентації інтересів цієї групи перед органами влади Республіки Польщі, а також за межами країни.

Якщо в Польщі багато говорять про мультикультуралізм, демократію і повагу до прав людини, то коли доходить до практичної реалізації діяльності організацій етнічних і національних меншин, то ця справа вже не виглядає легко й оптимістично. Більшість організацій має фінансові проблеми, інколи навіть не може працевлаштувати працівників на повний робочий день, та й кількість активних членів є, на жаль, досить малою. Часто діяльність всієї організації або ж її локальних структур спирається на роботу трьох-чотирьох найбільш активних працівників, які витрачають свій час (інколи жертвуючи їм родинним життям), щоб організувати щось для спільноти. Часто це робиться безплатно або навіть докладаючи власні кошти, бо чого тільки не зробиш за ідеї!

У такій ситуації немислимо думати про розширення своєї діяльності на мі-

грантів – коли важко впоратися навіть із власними завданнями. Якщо ж говорити про відкритість організацій української меншини, то мігрантів там завжди раді бачити. Але скільки мігрантів приходить на концерти, конференції, скільки бере участь у фестивалях української культури? З моїх власних спостережень – мало.

Можна поставити питання: а звідки береться цей брак зацікавленості? Певно з того, що з перспективи мігранта українці Польщі виглядають такими собі «напівукраїнцями». Мова нібито та сама, але не до кінця; культурні події тяжіють до презентації «шароварщини», а інтелектуальний простір просякнутий історичними проблемами, наприклад, пов'язаними з акцією «Вісла». Зрозуміло, такий підхід мало цікавить мігрантів, натомість для меншини це – ключові моменти. Єдина площина, на якій концентруються обидві групи – це добробут України, її прагнення до демократії. Саме тому було так легко діяти спільно під час Помаранчевої революції.

Принципово не погоджуюсь з думкою, що українська меншина і мігранти повинні бути однодумцями, якщо йдеться про оцінку певних політичних подій. Зокрема, українська меншина, як здається, слушно не приєдналася до пікетів під час візиту Віктора Януковича в Польщі у 2010 році. По-перше, В. Янукович був і є демократично обраним президентом (більшістю голосів громадян України, мігрантів у тому числі), а організації української меншини мусять цей вибір шанувати. По-друге, не кожна акція протесту заслуговує на інституціональну підтримку. Зловживання цим засобом для виразу свого незадо-

волення робить інструмент неефективним в ситуаціях, коли він справді є потрібним. По-третє, є певні засади дипломатії, яких варто триматися, ба більше: треба пам'ятати – те, що може зробити звичайний член організації, не завжди є добрим з точки зору організації. І тут йдеться не тільки про меркантильні причини тієї чи іншої діяльності.

Повертаючись до взаємних відносин меншини і мігрантів: уважаю, що спільні дії є можливими, якщо обидві сторони цього справді ХОЧУТЬ. Сумніваюся, що будь-яка серйозна ініціатива з боку мігрантів могла б зустріти відмову з боку Об'єднання українців у Польщі. Прикладом є хоча б наша газета, оскільки український тижневик «Наше слово» є партнером проекту. Ініціатива у цьому випадку належала мігрантам, тим активним, які не скаржилися й не чекали, аж хтось їм щось організує. Загалом, організованість і спільна дія – це ахілесова п'ята української міграції в Польщі. Прикладом може бути те, скільки часу минуло від створення суспільного руху «Наш вибір – Україна» і офіційною реєстрацією Фонду «Наш Вибір».

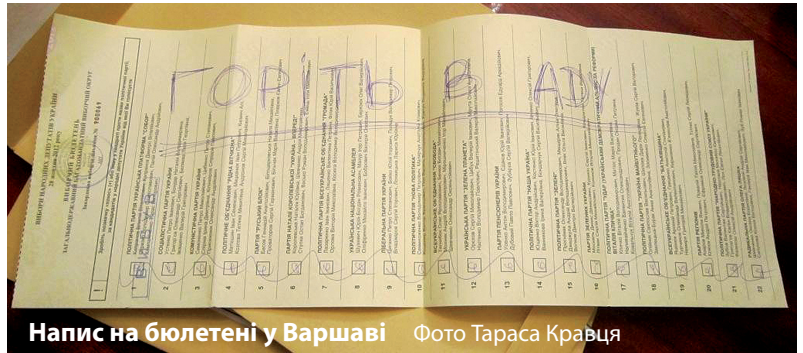
Мігранти – група неоднорідна, але, без сумніву, найбільш мобільна й відважна частина українського суспільства, до того ж з величезним потенціалом. Чому ж тоді їх так важко зауважити? Здається, що причина у «підвищеному стані» – постійному перебуванні між Україною і Польщею. Близькість України – це причина того, що мігранти не відчувають потреби єднатися з місцевими українцями. Вони живуть у відчутті того, що приїхали лише на деякий час. Тому складається враження, що активною громадською діяльністю тут починають займатися тільки ті, хто вже прийняв рішення залишитись у Польщі.

Важко не погодитися з О. Попович – «щоб дійсно бути разом, ми повинні слухати один одного і старатися розуміти потреби й бажання кожної з громад». Для мене це ключ до проблеми. Та щоб слухати, треба щоб хтось і говорив: тому не варто боятися дискусії на цю тему. Чим швидше обидві спільноти дійдуть до консенсусу, тим ліпше буде для всіх. Перші кроки вже зроблено, аби так було і далі! ■

Польські документи перешкоджають українському волевиявленню?

Ігор ІСАЄВ,
редактор Польського радіо

Явка на цьогорічних виборах побила всі рекорди «антиактивності»: 58%. У Польщі ж була просто смішною: проголосувало лише 885 людей з-поміж понад шести з половиною тисяч тих, що зареєстровані. За неофіційними даними, у Польщі може проживати понад 100 тис. громадян України.

Напис на бюлетені у Варшаві Фото Тараса Кравця

Подарунок народних обранців

Цьогоріч неприємний «сюрприз» мігрантам подарувала Верховна Рада, яка значно ускладнила процедуру голосування закордоном. Для того, щоб виконати свій конституційний обов'язок, відтепер треба або стояти на консульському обліку, або написати заяву – не пізніше, ніж за п'ять днів до виборів.

Пані Юлія голосує у Варшаві уже не вперше – минулого разу, як наголошує, її вносили до списку виборців у день голосування – вистачило лише принести український паспорт. «Я навіть і не думала, що мене не допустять», – обурюється вона.

Пані Оксана у Варшаві – кільканадцять років, на вибори ходить завжди. Проте, як наголошує, чимало її подруг взагалі боїться піти на дільницю: «Багато наших людей не прийшло. Чи вони бояться, чи що, – цього робити не потрібно», – уболює вона. Проблем з реєстрацією і з голосуванням не мав Андрій Яремичук. Він хоч і не стояв на консульському обліку, про нововведення почув від друзів. «Було дуже просто, я прийшов у консульство, подав паспорт та дозвіл на проживання й мене зареєстрували», – каже Андрій.

«Не бачу сенсу голосувати»

Олег Митринюк теж знав про нововведення. Він не стояв на консульському обліку, тому заздалегідь написав заяву про включення його до списку виборців. І попри це – його там не виявилось. «Мені сказали, що списки подавали в Київ, а тому вся проблема там. Мені запропонували поговорити з головою комісії чи написати скаргу». Та скарги Олег писати не став: «Не бачу сенсу цього робити: проголосувати і так не зможу». Річ у тім, що зміни у список виборців у день голосування на закордонних дільницях не вводяться.

Голова варшавської виборчої дільниці Наталія Кренська, розмовляючи з журналістами, не втомлювалася стверджувати: «Вибори в нас проходять без жодних ексцесів. Люди приходять, проблем немає». Коли я, однак, запитую про «казус пана Олега» (того дня – неодноразовий), вона відповідає: «Може в них уже позакінчувалися дозволи на проживання (пол. *karta pobytu*), тому Київ їх автоматично перереєстрував за місцем проживання в Україні».

Перестрибнути ЦВК та польські автостради

Те, що дивує у словах пані Наталії: ніде в Законі про вибори (зокрема, ст. 44 про порядок складання списків виборців на закордонних дільницях) не сказано, що виборчі дільниці мають вимагати документи про перебування в Польщі чи прописку. Ба, навпаки – Посольство України в Польщі в особі прес-секретаря Юлії Бородій ще у вересні на запитання «Нашого вибору» відповіло: «Голосувати можна незалежно від правових підстав перебування на території іноземної держави». Тим часом члени виборчої комісії досить прискіпливо вимагали від потенційних виборців польських документів – зокрема, прописки (пол. *zameldowanie*). Журналістка «Нашого вибору» Ольга Попович просила внести її до списків на основі контракту, у якому вказувалася її адреса проживання. Комісія цього не зробила, оскільки «договір було підписано в 2011 році, а отже ця особа могла змінити адресу».

– Я донесла черговий документ, що підтверджує моє проживання на території Мазовецького воєводства, про щомісячні внески до Державної страхової компанії, – пояснює Ольга. – Та і його в мене прийняти не хотіли, – наголошує Ольга, додаючи: фактично вимагали ті

документи, які, за законодавством, не мали права просити.

– Так, прописки – то польський документ, закон не передбачає, щоб ми його вимагали, – пояснює Наталія Кренська. – Але ж ви розумієте, у Польщі є не тільки дільниця у Варшаві, є також у Кракові, Любліні та Гданську. Польща – країна невелика, люди можуть від 8:00 до 20:00 її об'їхати й проголосувати кілька разів.

За даними Google Maps, найкоротша дорога з Варшави через Люблін і Краків до Гданська займе в ідеалі 15 годин.

– Верховна Рада України для цього й прийняла новий закон про вибори, – дивується такій «додатковій запобіжливості» комісії від популярної в Україні «виборчої каруселі» Ольга. – Закордонним дільницям саме й давалося п'ять днів, щоб вони, у разі збігу паспортних даних, викреслювали людей зі списків.

Скаргу Ольги до ЦВК варшавська комісія прийняла. І відіслала далі.

Перешкоджають?

«Це абсолютно штучне блокування голосування», – вважає Ольга, додаючи: всі цілком усвідомлюють, якою проблемою для багатьох мігрантів є прописка. Це дуже хороший результат „дій” українських консульств», – пояснює низьку явку в Польщі Ольга. «Штучно перешкоджають голосувати? – задумується Юлія, яка проголосувати не змогла. – Я б не сказала, тут воно все ж не ті кількості».

– Це така собі явка, не найвища, – каже Наталія Кренська, представниця Партії регіонів, яка вже не вперше головує на варшавській дільниці. – З чим пов'язано? Раніше була більша активність.

Політичну перевагу над Віслою отримав «УДАР», черговими були «Батьківщина» та «Свобода». Партію регіонів у Варшаві стабільно підтримує та сама кількість виборців: 29 людей. ■

Провокаційна «незакінчена історія»

Дмитро АНТОНЕНКО

«Чи то якась провокація?» – запитав один із наближених Юлії Тимошенко, коли влітку до нього зателефонувала відома польська журналістка Марія Пшеломець, запитуючи про інтерв'ю з ув'язненою экс-прем'єркою. Журналістка саме писала книжку про «леді Ю», а тому хотіла їй поставити деякі запитання. Книжка вже побачила світ, але головна героїня відповідей так і не дала.

Питань – немало. І те, хто першим почав такий явний конфлікт Ющенко-Тимошенко, і хто пішов на переговори із Партією регіонів, і хто, зрештою, причинився до катастрофічної поразки «помаранчевих». Авторка виданої у жовтні польськомовної книжки «Юлія Тимошенко. Незакінчена історія» М. Пшеломець не дає відповіді, залишаючи питання наближеним людям з оточення Тимошенко та Ющенка – та з їхніх слів теж важко зробити однозначний висновок. Авторка розмовляє і з журналістом, а також політиком БЮТу Андрієм Шевченком, наближеною до Тимошенко публіцисткою Юлією Мостовою, дочкою «леді Ю» Євгенією, дисидентом Степаном Хма-

рою, що після перемоги Помаранчевої революції покинув лави БЮТу, бо вважав неправильним курс Тимошенко, з політологом Костем Бондаренком, нині наближеним до Партії регіонів.

А що ж ми дізнаємося із книжки про Тимошенко? «Від часів княгині Ольги, що розпочала християнізацію Русі, ще жодна жінка стільки не натворила в історії України, як Тимошенко», – спокушає польська публіцистка на початку праці. І в такій «напрузі» тримає читача до кінця, володіючи ним і змушуючи з цікавістю дочитати до останньої сторінки. Довідусмося деталі того, як творився сумнозвісний газовий контракт із Росією, за який Тимошенко нині сидить: стає зрозумілим, чому Ющенко так активно оскаржував Тимошенко в суді за цю угоду (бо не слухала його, підписуючи документ).

Марія Пшеломець під час презентації своєї книжки про Тимошенко у Варшаві, 22 жовтня 2012 року Фото автора

Бачимо й більш ранні сторінки історії Тимошенко, коли та починала робити бізнес і очолювала Єдині енергетичні системи України. Специфічні умови ведення українського бізнесу й підштовхнули «леді Ю» в депутати: адже без політичного «дашу» важко було щось чинити. Відтак політика повністю її поглинула – і єдиним прагненням Тимошенко стала посада президента. Лише це мотивувало всі її вчинки – підсумовує Пшеломець, яка, зрештою, не залишає «сухої нитки» на жодному з українських можновладців.

Чи Тимошенко «воскресне» з політичної руїни? Відповіді теж не знаємо. А тому історія залишається «незакінченою». ■

Трудові пісні в Любліні

Тарас ШУМЕЙКО

Понад два десятиліття люблінський фонд «Музика Кресів» популяризує в Польщі автентичний фольклор. Щоліта на базі цієї організації проходять майстер-класи з традиційного співу, майже кожної осені в Любліні відбувається фестиваль «Найстарші пісні Європи».

Знана дослідниця українського Полісся, польська режисерка Ягна Кніттель була учасницею одного з перших майстер-класів у селі Дубенка, розташованому неподалік польсько-українського кордону. Пані Кніттель зізнається, що її захоплення українським традиційним співом виникло саме завдяки діяльності фонду:

– Я не мала чіткого уявлення про українську й російську народну музику: знала лише, що це традиція багатоголосся. На майстер-класах, організованих фондом «Музика Кресів», я вперше почула автентичне виконання народних пісень. Завдяки фондові, насамперед його засновникам Янові Бернаду та Моніці Мамінській, я навчилася співати українських пісень – тепер це невід'ємна частина мого життя.

Цього року XIII Фестиваль «Найстарші пісні Європи» відбувся 5–6 жовтня в Любліні. Темою заходу були трудові пісні. Розповідає директор фонду «Музика Кресів» і один з організаторів фестивалю, етномузиколог Ян Бернад:

– Це пісні, котрі, можна сказати, органічно були пов'язані з працею, тобто насамперед ті, що вписувалися в обряд, у ритуал. Це такі жанри, як жнивні,

косарські, ткацькі пісні, пісні, які співалося під час толоки. Але це також твори, котрі селяни отожднюють із працею, хоча вони вже не мають сакрального виміру. Наприклад, пісні певного типу в селі називають «лісовими

піснями». Чому лісові? Бо співаємо їх у лісі, збираючи ягоди й гриби. А навіть співати ці пісні? Щоб не загубитись. Отже, з одного боку, ці пісні виконуються під час праці, але, з іншого боку, їхня функція вже дещо інша, – це вже не сакральна, не обрядова пісня, вона має виразну прагматику, пов'язану з виконанням того чи іншого різновиду праці. Скажімо, певні ритмічні формули, що допомагають виконувати ті чи інші трудові дії. Ці пісні по-різному акцентувались, залежно від специфіки роботи: були заспіви для перенесення тягарів, для рубання дерева тощо, – наголошує дослідник.

На фестивалі прозвучали пісні, функцією яких була ритмізація праці, та обрядові твори, пов'язані зі збиранням врожаю – їх виконували гурти «Bistri Vodi» з македонського Скоп'є, «Ezeretz» з Болгарії й ансамбль «Народний праздник» з Росії. Якщо йдеться про відтворення дійства, то цікавим був виступ російського гурту, який представив засівальні, жнивні, ткацькі пісні, а також показав жартівливий обряд «похорону мух», який у різних регіонах Росії виконувався восени після збору врожаю. Виступили польські гурти «Warszawa Wschodnia» і «Z Lasu» – вони заспівали пісні з українського та білоруського Полісся. ■

Фото Войтека Корнета

Ілля Кондратюк: Варшава дуже подібна на Київ

Андрій ХОМЕНКО

День в Іллі зазвичай починається не тільки з домашнього сніданку, а й з огляду веб-сторінок Facebook, TechCrunch і Mashable. Міжнародні відносини він вивчав в Одесі – і вже тоді почав працювати для міжнародних корпорацій: спершу «McDonald's», який тоді лише виходив на український ринок. Згодом продовжив вивчати маркетинг та техніку управління у США та Угорщині. Працював у Варшаві і Женеві у великій американській корпорації «Procter&Gamble», яка виробляє товари широкого вжитку. Пізніше українського менеджера було призначено обслуговувати регіон Африки (Кенія, Нігерія, Південно-Африканська Республіка...) та країни Близького Сходу.

Коли наш герой повернувся до Варшави, йому запропонували роботу у фірмі «Facebook». Пропозиція була прийнята – бо тут новий, нестандартний цифровий маркетинг. І сьогодні 32-річний Ілля Кондратюк управляє стратегією розвитку цієї фірми на Центрально-Східну Європу.

«НВ»: Чи легко було адаптуватися у Польщі?

Ілля КОНДРАТЮК: Легко. Коли я порівнюю її до Будапешту, у якому я також жив, чи до Сполучених Штатів або до Швейцарії, то в Польщі набагато легше адаптуватися, зокрема тому, що мова для нас легша і можна швидше порозумітися з людьми. Крім цього, Варшава зі своєю енергетикою подібна до Києва, де я також жив, тому адаптація пройшла швидко.

Ілля, ти досить непогано володієш польською мовою.

Мови навчився швидко, тим більше, що дружина – полька, а мова дуже подібна до української і російської, – володіючи ними можна було швидко навчитися спілкуватися польською. На освоєння цієї слов'янської мови у мене пішло приблизно півроку.

Чи в Польщі дійсно такі ввічливі люди, як це вважається в Україні?

Думаю, що так: тут люди справді зичливі, дуже відкриті. Звичайно, це

Ілля Кондратюк

Фото власне

ще залежить від типу людей, від різних суспільних груп, але ті, з ким я зустрівся, були супер і прийняли мене з відкритими обіймами. На початку я трішки остерігався, бо людину зі Сходу можуть по-різному сприйняти, але я нічого такого не відчув.

Чи місцева кухня тебе влаштовує?

Так, дуже. Вона подібна до української, до якої я найбільш прив'язаний. Єдине, що немає доброго борщу та квашених помідорів. Треба буде знайти такий ресторан, де можна їсти справжній український борщ, чи крамницю, де можна купити такі помідори. Це нелегко, тому я часто прошу моїх родичів з України, щоб вони привозили це з собою.

Часто можна почути те, що Варшава – це не дуже привабливе місто, ти згоден з цим?

Не до кінця, я дуже люблю Варшаву. Думаю, Варшаву нелегко полюбити так відразу, її треба глибше відчувати, пізнати людей, цікаві місця – трохи часу в мене на це пішло. Але минуло півроку – і я закохався у Варшаву, це фантастичне місто, мені воно надзвичайно подобається.

Улюблені місця у Варшаві?

Місце, яке мені і моїй родині найбільше подобається – це бібліотека Варшавського університету на Повіслі і той фантастичний парк, який розташований на її даху. Любимо також парк Мочидло на Волі. Ну й Вілянув – це гарна резиденція, музеї, виставки, парки, штучні озера, алеї – там можна приємно відпочити.

Плюси й мінуси столиці?

Плюс – це центр міста з його хмарочосами і концентрацією у них великих корпорацій та фірм, через що легше вести бізнес, зручніше проводити зустрічі, бути свідком цікавих проєктів. А серед мінусів – пересування автомобілем Варшавою, демонстрації, страйки або протести, які ускладнюють рух. Але я бачу більше плюсів, ніж мінусів.

Яку польську музику любиш?

Широ кажучи, не дуже люблю польську музику, бо мені більше до вподоби електронна. Я сам колись нею займався і навіть створював певні композиції. А такий жанр музики серед польських виконавців знайти непросто.

Сьогодні українського чи російського менеджера можна зустріти у західних корпораціях, раніше цього не було. У чому секрет?

Думаю, західні експерти цінують наших менеджерів за підприємливість, відкритість до пізнання нових речей і гнучкість, адже ми дуже швидко пристосовуємося до різних ситуацій, уміємо імпровізувати. Часто західним менеджерам це важко зробити, бо вони звикли до іншого, напрацьованого роками стилю роботи. А ми, у свою чергу, можемо дуже швидко вхопити тренди швидкозмінного бізнесу. На поведінку й стиль роботи українського чи російського менеджера мають вплив ті зміни, які останніми роками переживали пострадянські країни.

А кількість українських фахівців у західних корпораціях зростатиме? Тим більше, що країни, які розвиваються, будуть набирати значення в економіці.

Захід в економіці нині трішки «просідає», тому починає більше інвестувати в такі країни, як Польща, Угорщина, Україна чи Росія. У цій справі потрібні таланти, які знають культуру і реалії роботи у цих країнах. Хоча серед найбільших перешкод для подібних кар'єр – знання іноземних мов українцями. У цьому молодим людям можуть допомогти різноманітні програми обміну із західними країнами. Щоб людина вже замолоду вивчала різні культури і мови.

Більше того, я не знаю жодного менеджера з Польщі, Угорщини чи Чехії, яких я працевлаштував, хто не брав би участі у програмах обміну, не набирив досвіду на Заході. Доки в Україні не буде такої насиченості програм обміну, як у країнах Центральної Європи, доти чисельність українських менеджерів за кордоном буде невеличкою. ■

Український Щецин

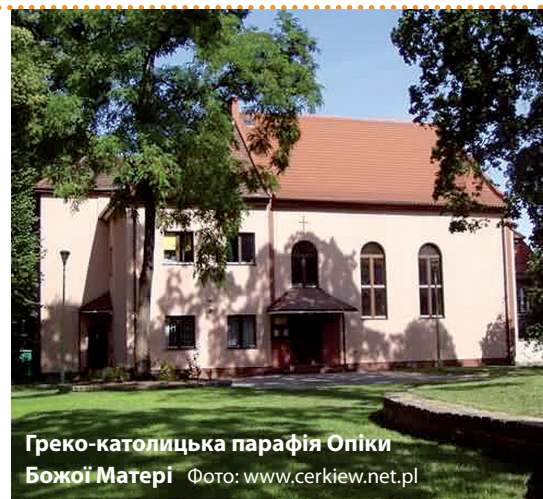
Григорій СПОДАРИК

Описуючи «українську мапу Польщі», після Гданська залишаємося на півночі держави, але повертаємо на захід. Перед польсько-німецьким кордоном потрапляємо у Щецин – це мета нашої сьогоднішньої екскурсії. Українці «поповнили» місцевий національний ландшафт унаслідок депортації 1947 року. Подібна вигнанська доля раніше спіткала місцевих німців, з тим винятком, що їх із Щецина виселили. Комуністична Польща, будуючи «найщасливішу з систем», не знала таких тонкощів, як співчуття до людського горя.

Зараз українську громаду Щецина можна поділити на дві частини: перша – це майже тисяча етнічних українців, а друга – студенти та працівники з України, які все частіше обирають це місто. Більшість щецинських українців – греко-католики. Церква, яку вони відвідують, розташована на вул. Міцкевича, 43. У місті є й православна парафія св. Миколая Чудотворця, вона знаходиться в центрі міста. До вулиці Міцкевича слід повернутись: вона є основною адресою українського життя в Щецині. Тут у будинку №45 розташувалися місцевий відділ Об'єднання українців у Польщі (ОУП) та Почесне консульство України. Що цікаво: офіційне представництво України в місті очолює українець, багатолітній діяч місцевої громади Генрик Колодій.

Щецинський відділ ОУП створив

Осередок української культури, який займає чільне місце в культурному та громадському житті міста. В ньому діють пункт навчання української мови, дитячі й молодіжні художні колективи (зокрема, танцювальний ансамбль «Метелиця»), студентський театр, українська бібліотека тощо. Під час канікул осередок влаштовує дитячі й молодіжні літні табори. Від 1997 р. місцевий відділ ОУП разом із щецинським Замком поморських князів щороку організовує Дні української культури (відбуваються в травні). Від 2008 р. в осередку діє Відкритий університет «На межі культур», у рамках якого проводяться зустрічі з відомими істориками й культурознавцями, видатними представниками гуманітарних наук. Польські поети з Вільнюса, розмова з Миколою Рябчуком, творчість Олега Ольжича, польське міжвоєнне кіно – це лише деякі приклади ініціатив в рамках Відкритого університету. Українською тематикою його діяльність не обмежується.

Греко-католицька парафія Опіки Божої Матері Фото: www.cerkiew.net.pl

У січні 2009 року в Щецині створено Раду національних меншин, до складу якої, крім українців, входять місцеві литовці, німці, греки та євреї. З огляду на історичні обставини, українців та їхніх організованих структур не бракує у всьому Західнопоморському воєводстві: гуртки згаданого ОУП знаходяться в Інську, Старгарді-Щецинському, Тшеб'ятуві, Голенові та інших. Сам Щецин чотири роки тому здобув черговий захід, ініціаторами якого були українці: ідеться про фестиваль «Зустріч культур» (проходить наприкінці літніх канікул), основним завданням якого є популяризація ідеї толерантності та мультикультуралізму. Щотижня в ефірі Польського радіо Щецин з'являється передача «Посиденьки», яка виходить польською та українською мовами. Тут можна почути важливу для українців Помор'я інформацію, а також вісті з України. Що цікаво: у підготовці радіожурналу беруть участь, зокрема, молоді українці – студенти вищих навчальних закладів міста. Якщо в місцевому «українському меню» комусь чогось іще забракло, то він повинен відшукати ресторан «Ukraineczka» («Україночка») і перевірити: чи борщ, сало і пиво дійсно, як запевняють власники, дозволяють відчувати атмосферу степів?

Українські установи та організації в Щецині

Почесний консул України в Щецині Генрик Колодій

Адреса:
ul. Mickiewicza 45, 70-385 Szczecin
E-mail: budom.szczecin@gmail.com
Тел.: (91) 423 06 65
Тел./факс: (91) 421 16 18, 483 38 10
Робочі дні: понеділок-четвер, 8⁰⁰–15⁰⁰.

Щецинський відділ Об'єднання українців у Польщі

Адреса:
70-385 Щецин, вул. Адама Міцкевича, 45
Тел.: (91) 422 16 96
Ел. пошта: zupszczecin@poczta.onet.pl
Веб-сторінка: www.ukraincy.org

Греко-католицька парафія Опіки Божої Матері

Адреса:
ul. Mickiewicza 43, 70-385 Szczecin

Тел.: (91) 423 77 73
Літургії: неділі о 10⁰⁰, свята о 18⁰⁰;
Робочі дні – о 8⁰⁰
Настоятель: о. Роберт Роса

Православна парафія св. Миколая

Адреса:
70-504 Szczecin, ul. Zygmunta Starego 1
Тел.: (91) 434 50 08; 601 781 356
Веб-сторінка:
<http://www.cerkiew.szczecin.pl>
Ел. пошта:
stefanowski@cerkiew.szczecin.pl
Настоятель: о. Павел Стефановський

Ресторан «Україночка»

Адреса:
Restauracja Ukraineczka
ul. Panieńska 19, 70-535 Szczecin
Тел.: 603 480 590
Ел. пошта: restauracja@ukraineczka.pl
Веб-сторінка: www.ukraineczka.pl

Фото: www.mmszczecin.pl

Штрафи за подвійне громадянство

Павло ЛОЗА

Згідно з ухваленням 2 жовтня цього року Верховною Радою України законом, люди, які приховуватимуть отримання іноземного громадянства, підлягатимуть штрафіві.

У законі передбачається, що брак надання або невчасне подання заяви громадянина України, який добровільно отримав громадянство іншої країни, включно з долученими до цього копіями документів про громадянство, тягне за собою стягнення штрафу у розмірі від десяти до тридцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян (170–510 гривень). Кримінальної відповідальності за брак повідомлення – немає. Навіть якщо громадянин України набув громадянство іншої держави або держав, то не позбавляється при цьому українського громадянства і в правових відносинах з Україною надалі визнається лише громадянином України.

Подвійне громадянство – це ніщо інше, як перебування особи одночасно в громадянстві двох і більше держав. Тут необхідно згадати, що починаючи з 15 серпня цього року президент Польщі, згідно з прийнятим законом, може надавати польське громадянство всім іноземцям, які перебувають на території РП. За цим документом, для отримання польського паспорту не потрібно відмовлятися від громадянства своєї країни, наприклад України,

як це було раніше. Тепер кожен польський воєвода може визнати громадянином Польщі особу, що перебуває в країні мінімум три роки на основі дозволу на постійне перебування, у якої є регулярні доходи та документ, який підтверджує право до проживання у житловому приміщенні, і яка знає польську мову. До часу вступу в силу нового закону польське громадянство могли отримати тільки особи без громадянства, іноземці, які вступили в шлюб з поляками, та особи, яким батьки після народження вибрали інше від польського громадянство.

За даними Управління у справах іноземців, у 2012 р., на території Польщі легально проживало понад 100 тис. іноземців, з яких третю частину становили українці. Треба сказати, що серед них біля 20 тис. людей мало дозвіл на постійне перебування в Польщі. Деякі з них могли написати заяву про отримання польського громадянства. Саме таким особам варто пам'ятати й подати відповідні документи українським органам про отримання польського громадянства – якщо вони не хочуть, щоб проти них застосовано грошові санкції. ■

Детальніше про новий закон про польське громадянство читайте в 11 і 15 номерах «НВ» та на порталі www.naszwybir.pl

Водіям на замітку

Ірина КРАВЕЦЬ

У

країнці, їдучи до Польщі, часто користуються особистим автотранспортом. Подорож машиною по Європі є зручною, а часто – і більш швидкою, ніж потягом чи автобусом. Польські правила дорожнього руху незначно відрізняються від українських, проте на деякі речі варто звернути увагу, щоб пізніше не платити чималий штраф.

1. Для того, щоб керувати автівкою в Польщі, українцеві треба мати: водійське посвідчення, технічний паспорт автомобіля та страховий сертифікат «Зелена карта».

2. Автомобіль має пересуватися Польщею з ввімкненими фарами ближнього світла. Це стосується також **світлої пори доби**.

3. Усі дорослі пасажери авто повинні застібати ремені безпеки. До речі, у випадку порушення цієї норми штраф платити не водій, а той, хто не застібнув ремінь.

4. Пасажири до 12 років мають знаходитися у спеціальних дитячих сидіннях.

5. Під час руху **забороняється користуватися мобільним телефоном**. Розмовляти можна виключно використовуючи систему *hands free*.

6. У машині мають бути вогнегасник, аптечка та знак аварійної зупинки.

7. Максимальна швидкість пересування у містах – 50 км/год з 5⁰⁰ до 23⁰⁰, і 60 км/год – вночі; на замських дорогах, залежно від типу магістралі, швидкість обмежується від 90 до 130 км/год.

8. Паркування у центрі більшості польських міст – платне. Винятки становлять неділі та свята.

9. У Польщі водіям заборонено вживати алкоголь! Керування автомобілем у стані алкогольного сп'яніння – це не адміністративне правопорушення, а **кримінальний злочин**, що загрожує не тільки штрафом та конфіскацією водійських прав, а й можливим позбавленням волі.

Щодо штрафів: вони в Польщі вищі від українських, можуть сягати 500 зл. Іноземці мусять сплатити штраф відразу й готівкою. ■

СПРОСТУВАННЯ

У статті «Стати мамою в Польщі» (№ 13 «НВ») з'явилась суперечлива інформація, яка ввела в оману читачів.

Іноземка, яка не має медичного страхування в Державній страховій компанії (ZUS), не має права на безкоштовне медичне обслуговування чи лікування. Це не означає, що у ситуації самого пологу вона не зможе скористатися допомогою лікарні. Лікарня повинна прийняти такого пацієнта, бо це так звана раптова ситуація (пол. stan nagły). На жаль, за всі медичні процедури лікарня вимагатиме оплати. Виняток становлять громадянки Республіки Польща, які не мають страхування і які проживають на терені Польщі: вони зможуть народити у лікарні безкоштовно.

За введення читачів в оману широко препрошую!

ІТС

Круглий стіл про освіту для українців Польщі

Григорій СПОДАРИК

Освітні проблеми закордонних українців та української нацменшини – це тема круглого столу, який нещодавно відбувся у Варшаві в посольстві України у Польщі.

У

його роботі взяла участь директор Міжнародної української школи (МУШ) Людмила Іванова, завданням якої було вивчити ситуацію щодо організації української освіти над Віслою. У дискусії участь брали посол України Маркіян Мальський, голова фонду «Наш вибір» та головний редактор «НВ» Мирослава Керик, голова Об'єднання українців у Польщі Петро Тима, директор української школи в Перемишлі Петро Піпка та інші.

МУШ було створено у 2007 р. Міністерством освіти та науки України. Головною метою закладу є забезпечення реалізації права громадян України на повну загальну середню освіту особам, які постійно чи тимчасово проживають закордоном. Учні школи зараховуються

на екстернатну форму навчання, яке проходить при використанні інформаційно-комунікаційних технологій, або навчаються у складі українських шкіл закордоном, що найчастіше є суботніми школами. Така програма могла б бути виходом, якщо взяти до уваги проблеми з навчання рідної мови для громадян України у Польщі. Однак МУШ не може повністю фінансувати дидактичний процес і тому таке навчання – не безкоштовне. Хоч у Польщі кількість учнів з України постійно зростає, то ще не досягла того рівня, коли оплати не становили б значного обтяження. Саме на цю проблему, зокрема, звертав увагу П. Тима – на його думку, з боку України потрібна допомога у вирішенні таких питань, як-от підвищення кваліфікацій для вчителів, розробка підручників чи покращення системи прийняття студентів на навчання в Україні. У свою чергу, М. Керик звертала увагу – чимало проблем виникає з переведенням дітей громадян України до польської школи та з визнанням українських дипломів. За словами голови фонду «Наш вибір», у Польщі не бракує українських ініціатив, у тому числі освітніх, проте основна проблема в тому, що більшість завдань

виконуються на основі проектів і ніколи не має гарантії, що знаходитимуться коштів на їх продовження.

Як відзначалось у ході дискусії, частину проблем усунуло б укладення польсько-українського договору про освітню співпрацю, проте досі такого документу немає. Голоси представників польського Міністерства освіти – висловлені хоч би під час засідань парламентської комісії нацменшин, – вказують на те, що саме українська сторона не зацікавлена інтенсифікацією цього роду відносин.

Зустріч у посольстві завершилась обіцянкою Л. Іванової перевірити можливості надання вчителям у Польщі методичної допомоги у справі розробки підручників. Усі учасники погодились, що варто подумати над можливостями влаштування в Україні табору, який би збирав українських дітей з різних країн світу. Директор МУШ пообіцяла перевірити долю документа про освітню співробітництво між Польщею та Україною. Хоч зустріч не завершилась вирішенням конкретних проблем, та важливо, що від найбільш зацікавлених представників української держави учасники почули – вони є і їх треба вирішити. ■

Гранти на навчання у країнах Вишеградської четвірки

Ірина КРАВЕЦЬ

В

ишеградська група, яку ще називають Вишеградською четвіркою, – це об'єднання Польщі, Угорщини, Чехії та Словаччини, створене у 1991 р. з метою поглиблення співпраці між країнами на шляху до європейських структур. Після того, як держави-учасниці групи у 2004 р. вступили до Євросоюзу, Вишеградська четвірка зосередилася на проектах регіональної співпраці та розвитку контактів з тими державами, які прагнуть долучитися до євроспільноти. Для реалізації цих цілей у 2000 р. був створений Вишеградський фонд. Одним із напрямків його діяльності є надання грантів на освітні програми.

Стипендії Вишеградського фонду призначені, зокрема, громадянам України. Завдяки цьому студенти та молоді науковці мають можливість отримати стипендії на навчання або проведення

досліджень в одному з університетів, розташованих у країнах Вишеградської четвірки. Грантова програма фонду відрізняється тим, що для участі в ній треба мати контакт з університетом, який готовий Вас прийняти. Щоправда, університет тут теж є зацікавленою стороною, – Фонд фінансує не тільки дослідників, але й установи, які їх приймають.

Фонд фінансує навчання на магістерських та післядипломних програмах. У випадку заявки на магістерський курс треба закінчити принаймні 4 семестри в «рідному» університеті. Заявник має навчатися чи закінчити університет в іншій країні, ніж та, у якій він планує реалізувати грант.

Під час заявки можна обрати тільки один університет, але на грант пізніше можна ще раз подавати. Максимальне фінансування надається на 4 семестри.

Початок процедури аплікації – заповнення анкети на сторінці Фонду; потім її також треба роздрукувати та надіслати поштою. Також заявка має включати: копію та переклад магістерського або

бакалаврського диплому, якщо його ще немає, – виписку оцінок за останній рік навчання. Має бути лист-підтвердження від університету, який збирається Вас прийняти, якщо йдеться про післядипломні студії – також рекомендація з «альма матер». Ну й план роботи над темою дослідження, затверджений університетом, який приймає.

Розмір вишеградської стипендії складає 2300 євро за семестр (5 місяців). Умовою отримання гранту є брак фінансування зі сторони інших урядових програм країн Вишеградської четвірки та організацій, що знаходяться на території ЄС. Після закінчення гранту обов'язково надсилається звіт про реалізацію заявленого плану.

Найближчий термін подачі документів – 31 січня 2013 р. Рішення про надання грантів оголошується після 15 травня. Перший транш гранту можна отримати у вересні-жовтні, коли університет, який приймає, підтвердить прибуття кандидата. ■

Детальнішу інформацію можна знайти на веб-сторінці:

www.visegradfund.org/scholarships/

Як шукати роботу: резюме

Юлія ГОГОЛЬ

Коли Ви вже знайшли відповідне для вас оголошення про роботу, то потрібно подати певні документи. Як їх приготувати і що повинно бути в вашій «професійній» візитівці? У статті нижче ми приділимо увагу резюме.

Найчастіше працедавці просять потенційних кандидатів представити резюме – тобто CV (Curriculum Vitae). Це документ, у якому слід стисло представити свої здібності, освіту, досвід роботи. Посередники праці наголошують, що спеціаліст, який переглядає Ваші документи, присвячує цьому в середньому... менше хвилини. Тому, щоб отримати омріяну посаду, потрібно добре приготуватися.

Загальні правила

Резюме, передусім, варто зробити хронологічним. Документ повинен відображати Ваш професійний досвід. Тому логічно, що на його початку подаємо основні дані – ім'я, прізвище, дата народження, місце проживання, а також контактна інформація (електронна пошта і телефон). Можна зазначити також національність і цивільний стан, але це необов'язкові дані. Хронологія повинна бути у всіх розділах – від останніх подій до найстаріших.

Скільки сторінок повинно займати резюме? Не раз доводиться чути, що своє професійне життя треба вмістити на одну або дві сторінки. Насправді такої потреби немає: CV повинно бути компактне, але якщо хтось має багатий досвід роботи, який безпосередньо стосується пропозиції праці, то повинен ним похвалитися.

Освіта

Вона загалом цінується: після основних даних повинна бути інформація про освіту. Обов'язково слід розмістити останній навчальний заклад і останній отриманий диплом. Можна подати інформацію про повну середню освіту. Але всі пізніші атестати (неповна середня освіта або початкова школа) не варто подавати. Слід вказати назву навчального закладу, факультет, роки навчання і звання з отриманого диплому.

Якщо освіта взагалі не стосується посади, на яку претендуєте, а у Вас є відповідний досвід роботи, то на пер-

шому місці слід подати його, а вже відтак – інформацію про освіту. Якщо Ви, крім освіти, маєте відповідний професійний тренінг, який стосується посади – курси, семінари, сертифікати, – то варто про них згадати.

Досвід роботи

До цього розділу варто підійти творчо! Кожен, хто шукає нового працівника, має якесь уявлення про нього. Тому, якщо у вас багатий досвід роботи, то варто з нього вибрати і підкреслити саме те, що буде перевагою для працедавця. Пам'ятайте: хтось може переглядати ваше CV тільки одну хвилину, тому найважливіше повинно бути показане якнайкраще. Якщо у вас недостатньо досвіду роботи – може бути корисним усе, що розвиває особистість з професійної точки зору: зарахувати до досвіду роботи можна стажування чи волонтерство. Це фактично не стаж, але можна показати, що за допомогою практики Ви отримали необхідні вміння.

Обов'язково варто вказати: назву фірми, посаду, дату початку і закінчення роботи на посаді (хіба що місце роботи досі актуальне), а також принаймні три з Ваших професійних обов'язків. Також можна подати здобутки або створити окремих розділ – професійні досягнення.

Якщо говорити про шрифти: найчастіше рекомендують весь документ зробити в одному стилі, наприклад ARIAL. Варто виділити більшим шрифтом своє ім'я та прізвище. У розділі «Досвід роботи» (пол. doświadczenie zawodowe) експерти рекомендують зробити так:

назва фірми – жирним шрифтом;

посада – курсивом;

обов'язки і все інше – звичайним шрифтом.

Якщо є досвід роботи, котрий прямо не стосується пропозиції, але ми хочемо ним похвалитися, то можна створити розділ – «Додатковий досвід роботи» (пол. Dodatkowe doświadczenie zawodowe) – і там його вказати.

Усе інше

У документі, крім ім'я та прізвища, варто виділити назви розділів: освіта, досвід роботи, здібності тощо. Візуально документ повинен добре читатися.

Слід приготувати розділ «Здібності та досягнення» (пол. zdolności i osiągnięcia), у якому подати інформацію про володіння іноземними мовами, комп'ютерні навички, водійські права. Також можна зазначити професійні нагороди чи наукові стипендії.

У резюме корисно згадати про зацікавлення! Це має представити Вас цікавою людиною. Але в цьому варто бути на 100% щирим: може з'ясуватися, що голова фірми має подібні хобі, отже може почати розмову на цю тему.

Загалом CV повинно бути щирим. Щоправда, використовуються різні окреслення тих самих обов'язків. Якщо в пропозиції роботи перераховані вимоги до обов'язків, то у Ваших попередніх обов'язках повинні повторитися три перші завдання з пропозиції роботи! Краще вживати таких самих слів (якщо це, звичайно, правда). Наприклад, телефонне обслуговування можна описати як робота в кол-центрі або ж віддалений контакт з індивідуальним клієнтом. Якщо є вибір, то варто вжити таку фразу, яка вживається в пропозиції роботи.

Часто виникає питання – подавати фото чи ні. Інколи фото вимагають – тоді його обов'язково вставити в документ. Інколи цієї вимоги немає. Тоді можемо додавати за власним бажанням. Фото повинно бути офіційним і гарним! Якщо воно відлякує, то краще його не прикріплювати.

І насамкінець слід написати згоду на використання власних персональних даних. Цього вимагає польський закон: якщо такої згоди не подано, на жаль, з Вами не зможуть зв'язатися. ■

Фото: esol.britishcouncil.org

На порталі www.naszwybir.pl можна знайти оголошення про пропозиції роботи, або самому замінити оголошення про пошук роботи. Запрошуємо користуватись!

Реклама в газеті «Наш вибір»!

У нашій газеті та на порталі є можливість розмістити рекламу за окрему платню. Кошти від реклами підуть на реалізацію проекту, тобто видання газети. За детальною інформацією просимо звертатись до редакції: redakcja@naszwybir.pl

Грудень 2012 року

НАВЧАННЯ/КОНСУЛЬТАЦІЇ

► Безкоштовні юридичні поради для іноземців у Товаристві юридичного втручання (пол. *Stowarzyszenie Interwencji Prawnej – SIP*)

SIP пропонує безкоштовні юридичні поради для іноземців – громадян третіх держав – у рамках проекту «У захисті прав недокументованих мігрантів у Центральній Європі».

Якщо Ви:

- жертва експлуатації з боку роботодавця;
- у Польщі без дійсних документів і Ваші права працівника порушено;
- працюєте у Польщі й у зв'язку з цим маєте проблеми з легалізацією свого перебування;
- упродовж Вашого дотеперішнього перебування в Польщі без дійсних документів роботодавець порушив Ваші права працівника

– тоді варто звернутись по допомогу до Товариства юридичного втручання.

Поради можна отримати в офісі SIP за адресою: Warszawa, Al. 3 Maja 12, lok. 510. Чергування радника (польська, російська, англійська мови): вівторок, середа, четвер, 10⁰⁰–16⁰⁰ год.

Чергування юриста (польська, російська, англійська мови): середа, 10⁰⁰–16⁰⁰ год.

Детальніше про проект можна дізнатися за номером тел. (22) 629 56 91 та ел. адресою: k.mazurczak@interwencjaprawna.pl

Веб-сторінка: interwencjaprawna.pl

► Безкоштовні курси для іноземців від Польської гуманітарної акції (пол. *Polska Akcja Humanitarna – PAH*) у Варшаві та Торуні

PAH здійснює проект «Працюю в Польщі. Підтримка іноземців на ринку праці» і пропонує безкоштовні курси для тих, хто:

- подав заяву на аболіцію;
- проживає на території Республіки Польща і має документи, що дозволяють перебувати тут принаймні 12 місяців

Пропонуються:

- курси польської мови;
- професійний консалтинг;
- юридичні поради;
- тренінги з ефективного пошуку праці та функціонування на ринку праці

у Польщі, зокрема початок власної підприємницької діяльності;

- інформація про права іноземців у Польщі;
- професійні курси.

Курси будуть проводитися польською мовою.

Заявки приймаються в офісах Польської гуманітарної акції у Варшаві та Торуні.

Курси в рамках проекту «Працюю у Польщі» фінансуються Європейським фондом біженців та з державного бюджету.

Проект реалізується до грудня 2014 року.

Контакт:

Polska Akcja Humanitarna

Centrum Pomocy Uchodźcom i Repatriantom im. Małgorzaty Jasiczek-Gebert

00-031 Warszawa, ul. Szpitalna 5 lok. 18

tel. 22 828 88 82, e-mail: ucho@pah.org.pl

Biuro Regionalne w Toruniu

Polska Akcja Humanitarna

87-100 Toruń, ul. Wita Stwosza 2

Tel. 56 65 21 368, e-mail: torun@pah.org.pl

КОНКУРС

► Конкурс «Аболіція – що далі?»

Фонд розвитку «Понад кордонами» оголосив конкурс під назвою «Аболіція – що далі?» Його мета – дізнатися, як зміна статусу перебування в країні змінила життя мігрантів; почути думки з приводу нових можливостей, які відкрилися перед іноземцями після аболіції. Організатори чекають на есеї польською мовою, щоденники, блоги, вірші, малюнки чи фото, які розкривають цю тему. Троє переможців отримають цінні призи.

Роботи можна надсилати до 31 грудня 2012 року на електронну скриньку konkurs@frog.org.pl або на адресу традиційної пошти: ul. Górskiego 3 m. 17, 00-033 Warszawa (обов'язково з припискою: «конкурс «Аболіція – що далі?»»).

Детальніше про конкурс: frog.org.pl.

КУЛЬТУРА

► Забава на св. Миколая в Ольштині з українським гуртом «Фліт», 9 грудня 2012 о 20⁰⁰.

Місце: Клуб «Nowy Andergrant», Olsztyn, ul. Kołobrzaska 32

Перед «Флітом» виступить гурт «Fegwor» Квитки можна придбати в Іданську та в Ольштині.

Ціна: попередній продаж – 20 зл., перед концертом – 30 зл.

Детальніше про концерт:

ел. пошта: mkajda89@gmail.com

телефон: 791 660 933 (Ольштин)

► XXII Міжнародний фестиваль народної музики «Фолькові Миколайки», Люблін, 6–9 грудня 2012

Традиційний фестиваль народної музики відбудеться знову у Любліні. Організатори запрошують на численні концерти гуртів з Польщі (і не тільки) та на різноманітні майстер-класи.

Місце: ACK UMCS «Chatka Żaka»

ul. Radziszewskiego 16, 20-031 Lublin

Програму фестивалю можна знайти за адресою: www.mikolajki.folk.pl

► «Żartokros» – вечір КВН, 9 грудня, неділя, початок о 18⁰⁰

Вечір організовує фонд «Інший простір» в рамках проекту «KIWI OPEN MIKE».

Захід проводитиметься польською та російськими мовами.

Клуб Powiększenie, ul. Nowy Świat 27 (у подвір'ї), Warszawa

► Виступ гурту «Еней» на новорічному концерті 31 грудня 2012 р.

Концерт відбудеться у Варшаві на площі Конституції.

► Новорічна забава «МАЛАНКА» у Вроцлаві, 11 січня 2013 р. о 20⁰⁰

Новорічна забава відбудеться за участю гурту Клюб 46.

Місце: Centrum Gastronomiczne Nelson вул. Komandorska 118-120, будинок D економічного університету

Квитки можна замовити за телефонами: 695 671 597 (Мілена), 889 443 322 (Ярослав, дзвонити після 17⁰⁰). Квиток включає гарячі страви, холодні закуски, шампанське, безалкогольні напої.

РІЗНЕ

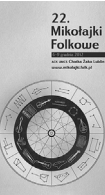
► Недільні зустрічі молоді у світлиці монастиря оо. василіан у Варшаві.

Щонеділі після літургії о 18⁰⁰ у світлиці монастиря оо. василіан у Варшаві відбуваються молодіжні зустрічі. Темі зустрічей – різноманітні. Зустрічі відкриті для всіх бажаючих.

Адреса: Монастир оо. василіан

ul. Miodowa 16, Warszawa

Детальніша інформація про зустрічі – у групі «Молодіжні зустрічі у Варшаві» на порталі facebook.com

Юрій ГЕРАСИМЧУК

Фото: www.rozkoszepodniebienia.com

Страва кольору осені

БІГОС

Бігос для мене особисто – це символ, це ритуал, це поезія! Бабця готувала його впродовж кількох днів, причому в процесі чергувалися кількагодинне томління казана в печі з вимороженням його на нічному зимовому морозі заполярного Норильська. А якою ж була розкіш його споживання: він розпливався й танув у роті, гарячий і ніжний! Це дійсно була поезія, яка не мала нічого спільного з підгорілою тушкованою капустою з тушонкою, яку давали на обід в моїй шкільній їдальні. Щодо походження самого слова, то загальної думки немає: у ньому вбачають як німецькі, так і італійські корені. Але криє воно в собі технологію нарізки інгредієнтів (*порубати або посікти «на бігос»*).

Рецепт

Беремо передусім великий казан або товстостінну каструлю й туди «завантажуємо» всі інгредієнти. Завчасно замочуємо в окропі 200 г чорносливу та 50 г сушених грибів, а відтак гриби ще злегка відварюємо. Нарізаємо їх, воду від чорносливу й грибів вливаємо в казан. 1,5 кг квашеної капусти добре промиваємо, 1 кг свіжої капусти шаткуємо й ошпарюємо окропом. Три яблука тремо на терку, 500 г свіжого або печеного м'яса (бабця давала реберця) та 500 г – копченого (ковбаска, корейка) ріжемо рівними шматочками та додаємо в казан, туди ж доливаємо півсклянки червоного вина. Три цибулини дрібно ріжемо, підсмажуємо на ложці олії до прозорості, додаємо до решти. Відразу додаємо всі приправи: 3 ч.л. солі, по 1 ч.л. цукру, чорного перцю, майорану та розмарину, 3–4 лаврових листочки та по 5–10 горошин духмяного перцю, чорного перцю і ягід ялівцю. Усе добре перемішуємо й тушкуємо на повільному вогні кілька годин, час від часу перемішуючи. Потім відставляємо на холод. Наступного дня ще раз тушкуємо біля годинки і знов виносимо на холод. На третій день повторюємо процедуру, а тоді вже можна в повній мірі насолодитися цим чудом старопольської кухні!

У фільмі «Пригоди бравого вояка Швейка» головний герой казав: «Німці видумали таку машину, у яку з одного боку закладаєш цілу свиню, а з іншого виходять ковбаски з капустою». Але задля правдивого домашнього смаку бігосу варто-таки самому постаратися. Смачного! ■

ЗАОХОЧУЄМО ВСІХ ДО ЧИТАННЯ

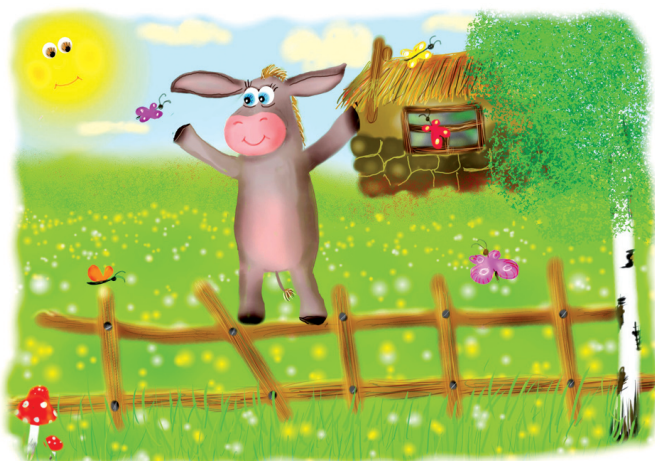
книжки оповідань для дітей

української письменниці Тамари Маршалової

«Пригоди Ослі та Поні»!

ЗАМОВИТИ
книгу можна
на сторінках
www.naszwybor.org.pl
та
www.naszwybir.pl

Усі кошти
від продажу підуть
на статутну діяль-
ність фонду
«Наш вибір».

Наш вибір

partner projektu

Наше Слово

Kolegium Redakcyjne:

Myroslava Keryk, Tetyana Rodnyenkova, Olena Lytvynenko, Iryna Polets, Iwona Trochimczyk-Sawczuk, Jarosław Przystasz, Igor Isayev, Wiktoria Grądzka, Olga Popowych, Paweł Łoza, Grzegorz Spodarek, Yulia Gogol, Olena Babakova, Taras Shumeyko.

Zespół redakcyjny:

Redaktor naczelny – Myroslava Keryk, dziennikarze – Olena Babakova, Igor Isayev, Olga Popowych, Paweł Łoza, Grzegorz Spodarek, Yulia Gogol; tłumaczenia – Sławomir Sawczuk, Yuriy Taran, Olga Popowych; współpracownicy – Wołodmyr Łychota; korektor – Igor Isayev, redaktor techniczny – Olga Michaluk, opracowanie graficzne – Czarli Bajka, wydanie internetowe – Olena Lytvynenko, Iryna Polets.

Adres redakcji:

ul. Kościeliska 7
03-614 Warszawa
tel: +48 788 308 413
e-mail: redakcja@naszwybir.pl

Internet: www.naszwybir.pl

Portal:

e-mail: portal.naszwybir@gmail.com
tel: +48 512 572 211

Wydawca:

Fundacja „Nasz Wybór”
Adres: ul. Żymirskiego 5/15
04-045 Warszawa

Druk: Drukarnia „Efekt”

Nakład 2000 egz.

Konto bankowe:

Fundacja „Nasz Wybór”
Nordea Bank Polska S.A. Oddział/POB
CBD O/Główny 1 P.B. w Warszawie
PL 39 1440 1387 0000 0000 1295 6509
Swift: NDEAPLP2

Повернулися по-новому

Фото автора статті

Після дворічного клубного мовчання український гурт «Гайдамаки» у жовтні виступив у чотирьох польських містах, популяризуючи у турі матеріал, який увійде на нову платівку. Нині новим можна назвати й сам колектив: у лютому 2012 р. він радикально змінився, бо зі старого складу залишився лише вокаліст Олександр Ярмола. Він і розповідає нам про працю у новому складі та про новий диск.

Від лютого ти залишився єдиним старим «Гайдамакою».

Олександр ЯРМОЛА: Так, і початки не видавалися простими, бо не було нового складу. Були знайомі-музиканти, зокрема й двоє поляків, які тимчасово входили до нашого колективу. Ми просто починали щось робити. Потім почали приходити музиканти пов'язані

з українськими гуртами «Тартак», «Мешканці сонця», «Юркеш». Мушу сказати, що тепер підбралися дуже сильні члени гурту. Склад, який є зараз, збирався десь протягом трьох місяців.

Здається, що тепер ви присвячуєте виступам однаково часу, як у Польщі, так і в Україні?

Тепер ми в Польщі, але, звичайно, виступаємо й в Україні. Поки не ви-

йшла наша платівка і ми не зробили тур з цим диском, то ми знаходимося на такому ж рівні популярності, як «Тартак», «ТНМК» чи «Mad Heads». В Україні є вибір на виконавців. А ми не хочемо бути другорядними чи погоджуватися на всі пропозиції. Якщо в організаторів заходів є вибір на гедлайнерів, то граємо або ми, або раніше згадані мною гурти. Головне тепер, що ми закінчили запис матеріалу і зараз готові його випускати.

«KOZAK SYSTEM», тобто проект колишніх членів «Гайдамаків», уже в листопаді має прем'єру нової своєї платівки...

І файно! Попри те, що у нас був конфлікт між собою і цього не забудемо, то все ж таки «KOZAK SYSTEM» – це український гурт, тому будь-який його успіх є добрим. Ми самі не поспішаємо і напевно випуск нашого альбому, у якому виступають запрошені закордонні артисти з Іспанії, Канади чи з Сибіру, відбудеться після Різдвяних свят. Щоправда, ми могли б його видати хоча б зараз, проте невдовзі святковий час, у який ніхто нічого не випускає. Спершу буде обов'язкова прем'єра альбому в Україні. А далі – побачимо. ■

Переміг і жде чергових звитяг

Абсолютний чемпіон світу у надважкій вазі Володимир Кличко 10 листопада в Гамбургу захистив свої титули в бою з поляком Маріушем Вахом. Хоча в цьому поєдинку Кличкові вперше довелося боротися з боксером, який більший за нього розміром, то перед боєм мало хто вірив, що Вах дотримається до кінця. Перші раунди пройшли з перевагою українця – і лише наприкінці 5-го той пропустив серйозний удар у підборіддя. Однак Вахові не вдалося розвинути успіх: у 6-му та 7-му раундах Кличко продовжив серію атак, але Вах вистояв до кінця бою. Згідно з одностайним рішенням суддів, «доктор сталевий молот» переміг в одинадцятьох з дванадцяти раундів.

– Я впевнений, що маю перед собою ще багато боїв з важковиками. Не сумніваюся, бо я витривалий на удари, – заявив після бою Кличко. Чемпіон чекає на чергові поєдинки і не виключає, що

наступними його суперниками стануть росіяни Деніс Бойцов та Александр Поветкін.

Повідомлялося, що Всесвітня боксерська асоціація (WBA) зобов'язала Кличка до 27 лютого 2013 р. вийти на ринг проти Поветкіна, який є регулярним чемпіоном WBA. Після бою з польським гігантом українець зазначив: «Як і брат Віталій, буду продовжувати свою спортивну кар'єру». Тож Віталій, який уже завершив кар'єру й зайнявся політикою, ще може вийти на ринг?.. ■

Футбол, політика і знов футбол

Після того, як дотеперішній тренер збірної України з футболу Олег Блохін очолив київське «Динамо», президент Федерації футболу України (ФФУ) Анатолій Коньков прийняв рішення запросити на посаду головного тренера збірної України Андрія Шевченка. Нещодавно відомий футболіст дебютував як

кандидат у виборах до Верховної Ради. На сьогодні «жовто-блакитних» чекають товариські матчі, щойно 22 березня 2013 р. українці зіграють матч з Польщею в рамках європейського відбору до Чемпіонату світу 2014 року (ЧС). Треба згадати, що коли Національна збірна України у вересні цього року розпочинала відбір до ЧС, то були великі сподівання щодо неї, оскільки почала його з нічиєї (1:1) з Англією. Однак у чергових матчах було вже гірше. Після нічиєї в другому матчі з Молдовою (0:0), яка рівнозначна поразці, українці в черговому матчі поступилися команді Чорногорії (0:1). Таким чином українці з двома очками займають передостаннє, п'яте, місце у своїй групі, у якій знаходяться разом зі збірними Сан-Марино, Молдови, Польщі, Чорногорії й Англії. Анатолій Коньков розраховує та покладається на великий досвід «Шеви» як футболіста, проте той відмовився очолити збірну України, оскільки вважає, що ще не готовий до цієї посади. ■

Матеріали підготував Павло ЛОЗА

Projekt realizowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa.

Wyłączna odpowiedzialność za treść wszelkich artykułów spoczywa na autorach.

Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji